

FELKÉSZÍTŐ FOGLALKOZÁSOK JELLEGÉNEK VIZSGÁLATA A KÖZÉPISKOLÁBAN

Kővári Attila
Dunaújvárosi Egyetem

Kulcsszavak: felkészítő foglalkozások; tudásbővítés; tehetséggondozás

A tehetséggondozás szempontjából kiemelten fontosak az olyan foglalkozások, amelyek a kötelezően tanultakat kiegészítő, azokon túlmutató ismeretek elsajátítására irányulnak, kiemelten azokra a tématerületekre, amelyek a diákok érdeklődési körére irányulnak. A kutatásunk célja annak feltérképezése volt, hogy a középiskolát végzett – jelenleg felsőoktatásban tanuló diákok – milyen tapasztalatokkal és meglátásokkal rendelkeznek az említett foglalkozásokkal kapcsolatban. A kapott eredmények kiértékelése és elemzése után pontosabb képet lehet adni a foglalkozások jellegéről és az esetlegesen felmerülő hiányosságok okairól. A kutatás céljaként meghatározott tárgykör kérdőíves felmérése a tehetségesebb (felsőoktatásban részt vevő) jelenlegi hallgatók körében történt. A Dunaújvárosi Egyetem mérnökinformatikus hallgatóit kérdeztük meg azzal a céllal, hogy feltárjuk, milyen lehetőségeik voltak a középiskolában órákon kívüli foglalkozások tekintetében. A felmérésben tehát azok vettek részt, akik a mérnöki területen tanultak tovább. A megkérdezettek 80%-a 18–25 év közötti volt (férfi: 53, nő: 11). A vizsgálat során arról kérdeztük a hallgatókat, hogy milyen mértékben szerveztek számukra középiskolai tanórán kívüli foglalkozásokat, az említett felkészítő foglalkozásokra mennyire volt jellemző, hogy egy adott tárgy témakörét bővítő, vizsgafelkészítő jellegűek voltak; mennyire kapcsolódott a diákok egyéni érdeklődési területéhez; valamint segítették-e a tehetségesebb diákokat egyéni felkészítéssel, mennyire ösztönözték őket. A kutatási eredmények arra mutatnak rá, hogy a tanórát kiegészítő foglalkozások egy vagy két tárgyból jelentős részben (74%) vizsgafelkészítő jellegűek voltak (elsősorban a matematikát érintőek). A válaszok alapján az adott témakörben felajánlott, szabadon választható foglalkozások már csak részben jellemzőek, a válaszadók 52%-a jelölte meg ezt az opciót. A diák érdeklődési területe alapján, szabadon választható, egyedi témakörben történő felkészítő (főként eseti jellegű) foglalkozást csak 24%-ban jelölték meg. A hallgatók jelentős része (88%) úgy vélekedett, hogy nem volt kifejezetten olyan foglalkozás, ahol egy tanár csak a tehetségesebb diákokkal foglalkozott volna. A válaszadók döntő többsége (91%) határozottan azon az állásponton volt, hogy a jobb képességű diákok nem voltak eléggé ösztönözve és elegendő odafigyelést sem kaptak. Az eredmények alapján érdemes újragondolni a felkészítő foglalkozások szerkezeti egységét. Mindenképpen támogatni kellene az olyan tanórai ismereteken túlmutató középiskolai foglalkozások számának növelését, amelyeken a diákok érdeklődési területük szerint fejleszthetnék tovább tudásukat, ahol egyéni felkészítésük, ösztönzésük nagyobb hangsúlyt kaphat.